มหาวิทยาลัยมหิดล
สถาบันแห่งชาติ
เพื่อการพัฒนาเด็กและครอบครัว

วช.
NRCT

การอบรมครูเพื่อใช้เครื่องมือแบบประเมินสติสำหรับเด็กปฐมวัย (พื้นที่ จ.เชียงราย)

โครงการวิจัยสร้างแบบประเมินสติสำหรับเด็ก

วันพฤหัสบดีที่ 3 กุมภาพันธ์ 2565 เวลา 12.30-14.30 น.

คณะวิจัย

โครงการวิจัยเพื่อสร้างแบบประเมินประเมินสติสำหรับเด็ก

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อธิวัฒน์ เจี่ยวิวรรธน์กุล

อาจารย์ ดร. ธีรตา ขำนอง
หัวหน้าโครงการวิจัยฯ

ดร. แม่ชี เบญจวรรณ วงศ์ชูแก้ว

อาจารย์ ดร.นนทสรวง กลีบผึ้ง

อาจารย์ ดร. ศรัล ขุนวิทยา

อาจารย์ ดร. กันนิกา เพิ่มพูนพัฒนา

“สติ” คือ อะไร?

สติ สัมปชัญญะ เป็นอย่างไร?

สติ และ สมาธิ เหมือน หรือ แตกต่างกันอย่างไร?

สติ ในทางพระพุทธศาสนา

สติ VS สัมปชัญญะ “เป็นธรรมคู่กันและมีอุปการะมาก”

สติ เป็นความระลึกได้ อาการแสดงออกของความจำ

สัมปชัญญะ เป็นความรู้สึกตัว รู้ชัดในสิ่งที่นึกได้

สติ VS สมาธิ “องค์ธรรมในหมวดจิตตสิกขา”

การฝึกเจริญสมาธิโดยใช้สติเป็นตัวนำ ได้แก่วิธีการของสติปัฏฐาน (รู้กายรู้ใจ)

ทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องกับกรอบนิยาม ความหมาย องค์ประกอบ และการประเมินสติ

นิยามของ สติ

ปี	นักวิชาการ	คำนิยาม
1994	Kabat-Zinn(1994) Langer (2014, p.11)	เป็นการให้ความเอาใจใส่เป็นพิเศษตามจุดประสงค์เฉพาะในปัจจุบันขณะ และไม่ตัดสิน
2007	Siegel (2007)	การรู้สึกตัวที่เกิดขึ้นผ่านการรับรู้อย่างตั้งใจ และสภาพจิตเปิดกว้างการยอมรับในวิถีทางเข้าใจมองเห็นสภาวะที่เป็นไป ณ ปัจจุบันขณะ
	Jha,Krompingerและ Baime (2007)	ความใส่ใจรับรู้ทุกสิ่งทุกอย่างที่เกิดขึ้นด้วยความรู้สึกตัว และอยู่ในสภาพที่จิตเปิดเพื่อที่จะสามารถควบคุมประสาทการรับรู้สิ่งที่เข้ามาในปัจจุบันขณะความคิด อารมณ์ และความจำ
2009	Shapiro (2009)	การรู้ตัว ณ ปัจจุบันขณะด้วยการสังเกต และไม่ตัดสินเหตุการณ์ (Bishop; et al., 2004; Brown; et al., 2007; Mikulas, 2011)
	Shapiro;&Carlson, 2009)	เป็นการรู้สึกตัวที่เกิดขึ้นผ่านการรับรู้อย่างตั้งใจในสภาพจิตที่เปิดกว้างภายใต้การยอมรับในวิถีทางเข้าใจมองเห็นสภาวะที่เป็นไป ณ ปัจจุบันขณะ
	ShapiroและCarlson (2009)	การรู้สึกตัว ความระมัดระวัง การหยั่งรู้ และความทรงจำ (Retention)

นิยามของ สติ

2011	Dane(2011,p.1000)	สภาพการรู้ตัวในความเอาใจใส่ที่มุ่งเป้าอยู่กับปรากฏการณ์ ณ ปัจจุบันถูกที่ปรากฏขึ้นทั้งภายในและภายนอก
2013	Carlson (2013, p.175)	การให้ความเอาใจใส่ประสบการณ์ปัจจุบันอย่างไม่ตัดสินต่อเรื่องราว (Bishop; et al., 2004)
2014	Baasและคนอื่นๆ (2014)	สภาพการหรือตัวอย่างมีเป้าหมายอันเนื่องมาจากการอยู่ในปัจจุบันขณะ (Brown & Ryan, 2003; Kabat-Zinn ,1994)
	CreswellและLindsay (2014, p. 402)	การเฝ้ามองประสบการณ์ปัจจุบันของบุคคลด้วยการยอมรับ
	Hulshegerและคนอื่นๆ. (2014, p. 1114)	สภาพการรู้ตัวของบุคคลให้ความเอาใจใส่ต่อเหตุการณ์ปัจจุบันด้วยการยอมรับและมีเจตคติไม่ตัดสิน

องค์ประกอบของสติ

โครงสร้างปัจจัยเดียว	บราวน์และไรอัน (2003)	โครงสร้างปัจจัยเดียว	ปัจจัยด้านความใส่ใจ โดยปัจจัยที่ด้านอารมณ์ไม่สามารถแยกออกมาจากปัจจัยด้านการใส่ใจได้อย่างชัดเจน
	Bishop และคณะ	**โครงสร้าง 2 ปัจจัย**	(1) การใส่ใจ (attention) โดยเน้นที่การแสดงออกในช่วงเวลาปัจจุบัน การรับรู้ ความตระหนักรู้ (awareness) (2) การยอมรับ (acceptance) เป็นปัจจัยควบคุมอารมณ์ที่มีลักษณะเปิดกว้าง ความอยากรู้อยากเห็นและการยอมรับ
	Kabat-Zinn		• 2 มิติ คือ • มิติด้านรู้คิด (cognitive domain) ประกอบด้วย 7 องค์ประกอ • มิติด้านอารมณ์ (affective domain) โดยมิติด้านรู้คิดบข้างต้นและมิติด้านอารมณ์ (affective domain) ประกอบด้วย 5 องค์ประกอบ กล่าวคือ (1) ความกตัญญู (gratitude) (2) ความอ่อนโยน (3) ความใจกว้าง (generosity) (4) การเห็นอกเห็นใจ (empathy) (5) ความรักและเมตตา (loving and kindness

องค์ประกอบของสติ

	Cardaciotto et al., (2008)	**โครงสร้าง 2 ปัจจัย**	**การรู้ตัว และการยอมรับ**
	Kabat-Zinn (Kabat-Zinn, 1994, p. 4)	**โครงสร้าง 3 ปัจจัย**	ความตั้งใจ (Intention: I) ความเอาใจใส่ (Attention: A) และทัศนคติ (Attiude: A)
	Linehan, 1993a, 1993b; Segal et al., 2002)	**โครงสร้าง 4 ปัจจัย**	(1) การสังเกต หรือการเข้าร่วมกับสิ่งเร้าต่างๆ รวมถึงปรากฏการณ์ภายใน (2) การบรรยาย (3) กระทำด้วยสติสัมปชัญญะ หรือ ความตระหนักรู้ (4) การยอมรับ อนุญาต หรือการไม่ตัดสินหรือไม่ประเมินเกี่ยวกับประสบการณ์ในขณะนั้น (Accepting or allowing without judgment)

องค์ประกอบของสติ

มิติด้านรู้คิด

- การไม่ตัดสิน (non-judging)
- ความใจเย็น (patience)
- การเปิดใจ (openness)
- ความไว้วางใจตัวเอง (trust)
- การไม่ดิ้นรน (non-striving)
- การยอมรับ (acceptance)
- การปล่อยวาง (letting go)

อรวรรณ ศิลปะกิจ, สุธีธรรมานุวัตร และ *บรรจบ บรรณรุจิ*. (2558). บทความฟื้นฟูวิชาการ: สติและแบบประเมินสติ. วารสารสุขภาพจิตแห่งประเทศไทย, *23*(3), 184–197.

Kabat-Zinn, J. (2003). Mindfulness-based interventions in context: past, present, and future. *Clinical psychology: Science and practice*, *10*(2), 144-156.

Shapiro, S. L., & Schwartz, G. E. (2000). The role of intention in self-regulation: Toward intentional systemic mindfulness. In *Handbook of self-regulation* (pp. 253-273). Academic Press.

องค์ประกอบของสติ

มิติด้านรู้อารมณ์

- กตัญญู (gratitude) ขอบคุณ ชื่นชม รู้คุณกับสิ่งที่ได้รับในปัจจุบัน
- อ่อนโยน (gentleness) นุ่มนวล เกรงใจ ไม่เข้มงวดหรือบังคับ
- ใจกว้าง (generosity) ให้โดยไม่หวังสิ่งใดตอบแทน
- เห็นอกเห็นใจ (empathy) เข้าใจความรู้สึกของผู้อื่น
- รักและเมตตา (loving & kindness) โอบอุ้ม ยอมรับ ให้อภัยโดยไม่มีเงื่อนไข

อรวรรณ ศิลปะกิจ, สุธีธรรมานุวัตร และ *บรรจบ บรรณรุจิ*. (2558). บทความฟื้นฟูวิชาการ: สติและแบบประเมินสติ. วารสารสุขภาพจิตแห่งประเทศไทย, *23*(3), 184–197.

Kabat-Zinn, J. (2003). Mindfulness-based interventions in context: past, present, and future. *Clinical psychology: Science and practice*, *10*(2), 144-156.

Shapiro, S. L., & Schwartz, G. E. (2000). The role of intention in self-regulation: Toward intentional systemic mindfulness. In *Handbook of self-regulation* (pp. 253-273). Academic Press.

องค์ประกอบของสติ Focused Components

- **ความใส่ใจ (attention)**

(Brown, K. W., Ryan, R. M., & Creswell, J. D., 2007; Leyland, A., Rowse, G., & Emerson, L.-M. (2019; Greeson, J. M., 2009)

- **ตระหนักรู้ (awareness)**

(Brown, K. W., Ryan, R. M., & Creswell, J. D., 2007; Greeson, J. M., 2009)

- **การยอมรับ (acceptance)**

(Greeson, J. M., 2009; Han, A., 2021)

Focused Components

สังเกตและวัดได้ พัฒนาและส่งเสริมได้ สอดคล้องตามพัฒนาการเด็ก ประสาทวิทยาศาสตร์ และการเรียนรู้ของเด็กกลุ่มอายุ 3-6 ปี

- **ความใส่ใจ (attention)**

การกระตุ้นองค์ประกอบด้านความใส่ใจ (attention) ที่ต่อเนื่อง ส่งผลต่อทักษะการคิดเชิงบริหาร

- **ตระหนักรู้ (awareness)**

Emotional Awareness รู้จักและเข้าใจอารมณ์ภายในของตนเอง เช่น ความชอบ/ไม่ชอบ ความเกลียด ความกลัว

- **การยอมรับ (acceptance)**

มีความมั่นคงกับอารมณ์ความรู้สึก รับรู้ไม่เกี่ยวข้องกับความเป็นตัวตน เป็นการรับรู้ในระดับ Meta awareness

ความหมายของสติ ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้

สติ หมายถึง

- ความใส่ใจ (attention) ความสามารถในการตระหนักรู้ (awareness) และ ยอมรับ (accept) อารมณ์และความคิดในปัจจุบันขณะ จนสามารถกำกับคำพูด ความคิด และการกระทำที่เหมาะสมของตนเอง (self regualation)

สติ กับ การพัฒนาเด็กปฐมวัย

999 ถ.พุทธมณฑลสาย 4 ต.ศาลายา อ.พุทธมณฑล จ.นครปฐม 73170 โทร. 0-2441-0602-8 โทรสาร. 0-2441-0167 Website : https://cf.mahidol.ac.th/

การฝึกสติและสมาธิเป็นประจำสม่ำเสมอ

จะช่วยให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในตัวเรา ดังนี้

1. เราสามารถควบคุมการทำงานของร่างกายส่วนต่างๆ ได้ดีขึ้น
2. สมองส่วนต่างๆ สามารถติดต่อสื่อสารกันได้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น
3. ควบคุมอารมณ์ของตนเองได้ดีขึ้น และแสดงออกอย่างระมัดระวังมากขึ้น
4. มีความยืดหยุ่นมากขึ้นทั้งในมุมมองต่อโลกและการดำเนินชีวิต
5. เห็นอกเห็นใจผู้อื่นมากขึ้น
6. ตระหนักรู้ตัวเองและสามารถพัฒนาตัวเองให้ดีขึ้น
7. ควบคุมความกลัวได้ดี ทำให้มีความกล้ามากขึ้น
8. มีคุณธรรมมีความเมตตาต่อตนเองและผู้อื่น

ประโยชน์ของการเจริญสติในเด็ก
สรุป 2 ประเด็นหลัก

✓ การควบคุมอารมณ์และความเป็นอยู่ที่ดี (Emotional control & well-being)

✓ ทักษะการคิดเชิงบริหาร การเรียนรู้และความจำ (Executive Function, Learning & memory)

ประโยชน์: ด้านสภาวะอารมณ์และความเป็นอยู่ที่ดี (Emotional control & well-being)

- ลดความคิดเชิงลบ, ลดความวิตกกังวล, เพิ่มความผ่อนคลาย, รู้จักการยอมรับตัวเองและควบคุมอารมณ์ได้ดีขึ้น (Napoli, Krech, & Holley, 2005)
- ประสิทธิภาพการเรียนรู้ มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์และความมั่นใจเพิ่มมากขึ้นอีกด้วย (Hennelly, 2011)
- เพิ่มพฤติกรรมเชิงบวก ลดความเครียด ลดความวิตกกังวลและมีการควบคุมอารมณ์ได้ดีขึ้น (Crescentini, Capurso, Furlan, & Fabbro, 2016)

หลักฐานทางประสาทวิทยาศาสตร์

การฝึกการเจริญสติจะมีการหลั่ง**สารสื่อประสาทและฮอร์โมน**ที่เปลี่ยนแปลงไป

- กลุ่มที่ได้รับการฝึกสมาธิจะมีระดับ**คอร์ติซอล (Cortisol)** ที่ต่ำกว่ากลุ่มที่ไม่ได้รับการฝึกเจริญสติ
- นอกจากนี้พบความคิดที่เป็นเหตุเป็นผล, อารมณ์เชิงบวกและความมั่นคงทางอารมณ์ที่เกิดขึ้นในกลุ่มที่ได้รับการฝึกเจริญสตินั้นยังเชื่อมโยงไปถึงการหลั่งสารสื่อประสาทในสมองและการทำงานที่เพิ่มมากขึ้นของสมองส่วนหน้า (prefrontal cortex) ซึ่งทำหน้าที่เกี่ยวข้องกับทักษะการคิดเชิงบริหาร (Executive function: EF) (Schonert-Reichl et al., 2015)
- ปริมาณของสารสื่อประสาท **GABA** เพิ่มขึ้น แสดงถึงการเจริญสติที่ช่วยลดภาวะวิตกกังวล (Elias A, Guich S, Wilson A, 2000)
- สารสื่อประสาท **Serotonin** ซึ่งทำงานเกี่ยวข้องกับการควบคุมอารมณ์ มีปริมาณเพิ่มขึ้นในกลุ่มที่มีการเจริญสติ (Ujatti M, Biederer P., 1976)

กันนิกา

ประโยชน์: ด้านการเจริญสติกับทักษะการคิดเชิงบริหาร การเรียนรู้และความจำ (Executive Function, Learning & memory)

- ระหว่างการเจริญสติพบว่าคลื่นสมองชนิดทีต้า (theta:4-8 Hz) ต่ำ และ คลื่นแอลฟ่า (8-13 Hz) สูง ซึ่งบ่งบอกถึงการมี**สมาธิ**มากกว่าเมื่อเทียบกับกลุ่มควบคุม
- สมองส่วนที่ทำหน้าที่เกี่ยวกับการคิดเชิงบริหาร (Prefrontal cortex) ในส่วนของ**การยับยั้งชั่งใจ** บริเวณ anterior cingulate cortex **การควบคุมอารมณ์และควบคุมตนเอง**มีการทำงานที่เพิ่มมากขึ้น (Lomas, Ivtzan, & Fu, 2015)

ประโยชน์: ด้านการเจริญสติกับทักษะการคิดเชิงบริหาร การเรียนรู้และความจำ (Executive Function, Learning & memory)

- การเจริญสติจะทำให้เกิดการสร้างเซลล์ประสาทใหม่ในสมองส่วนที่เกี่ยวข้องกับ**สมาธิจดจ่อและการเรียนรู้จดจำ** (Morrison, Goolsarran, Rogers, & Jha, 2014)
- การศึกษาวิถีพุทธมีคะแนนเฉลี่ยของการทดสอบ**ความคิดเชิงบริหารและความจำในการใช้งาน**สูงกว่ากลุ่มควบคุม (Siripornpanich, Sampoon, Chaithirayanon, Kotchabhakdi, & Chutabhakdikul, 2018)

การยึดติดกับความคิด (การครุ่นคิด)

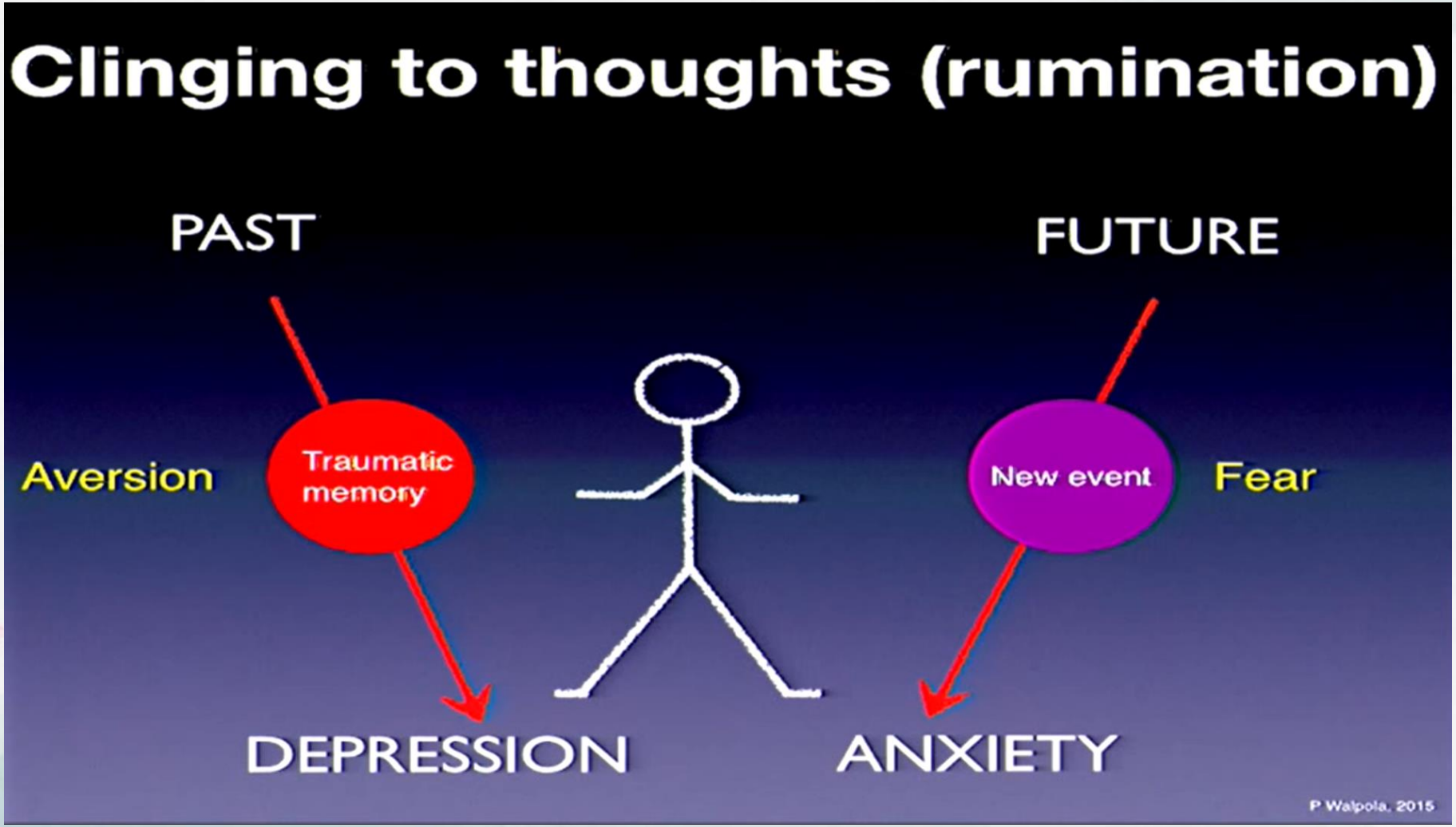

https://www.youtube.com/watch?v=4IOhJS5pEOY

การฝึกสติ

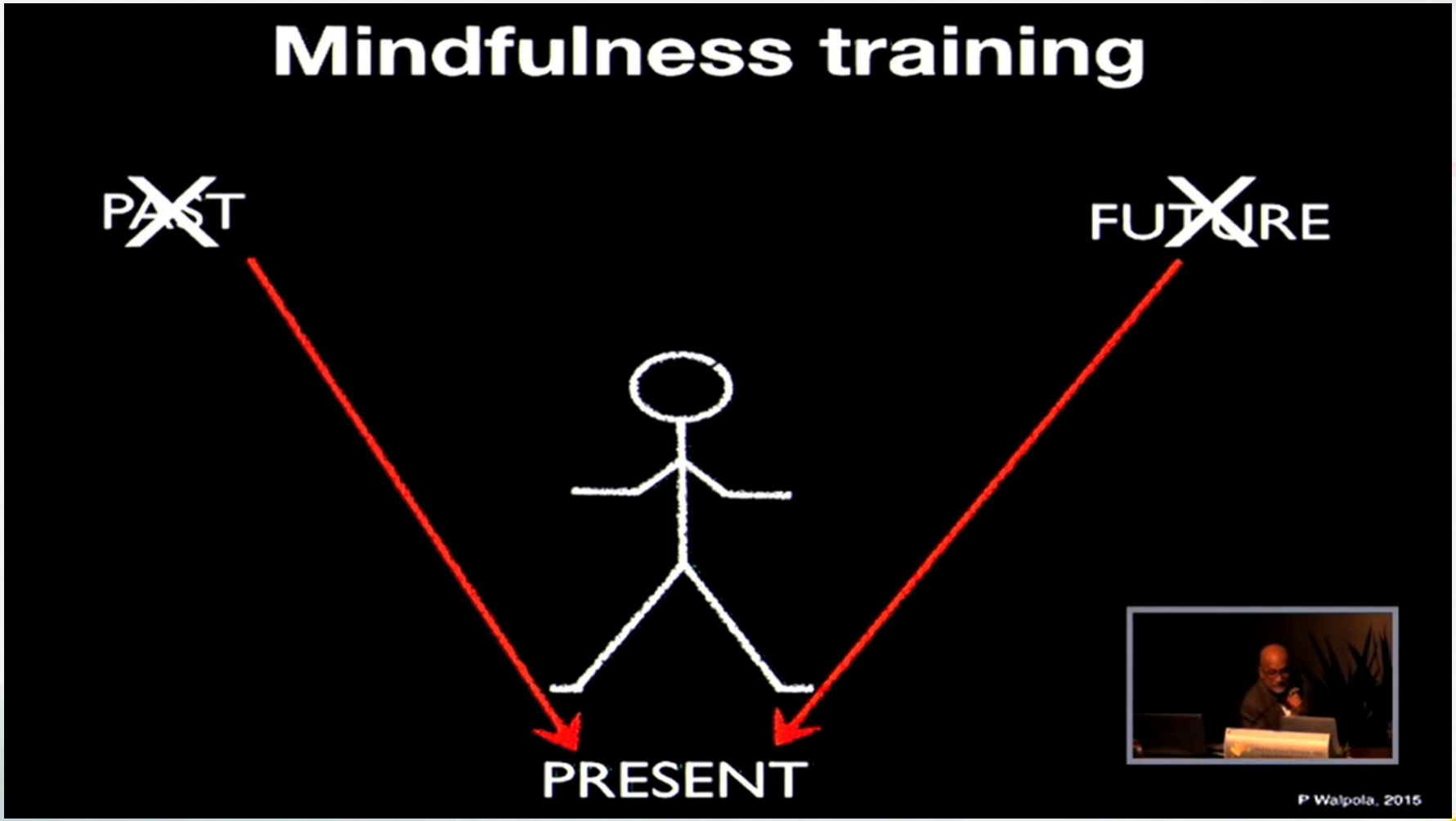

https://www.youtube.com/watch?v=4IOhJS5pEOY

เทคนิคการฝึกสติสำหรับเด็กปฐมวัย

1.เคลื่อนไหว

โยคะ

ธรรมชาติ

สมาธิแนวหลวงพ่อเทียน

เทคนิคการฝึกสติสำหรับเด็กปฐมวัย

2.เกม / การ์ดเกม

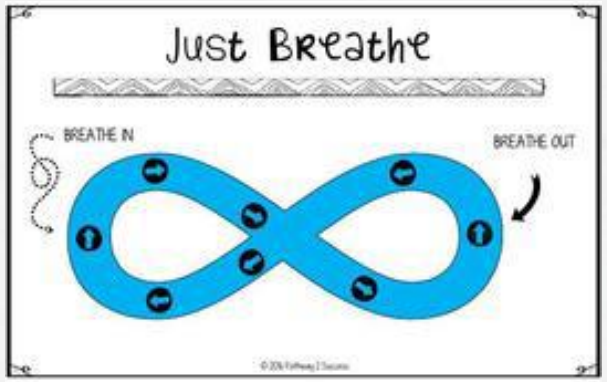

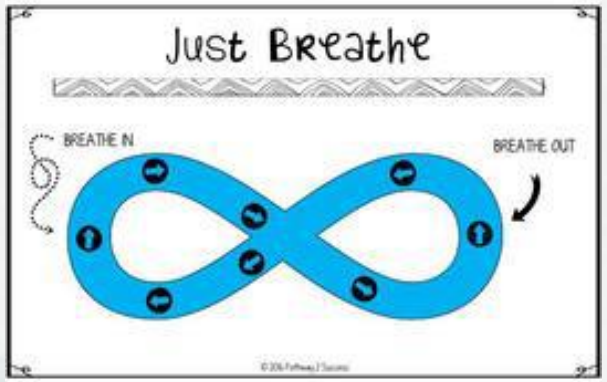

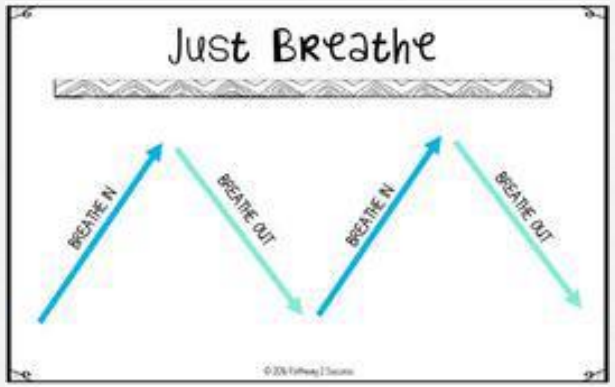

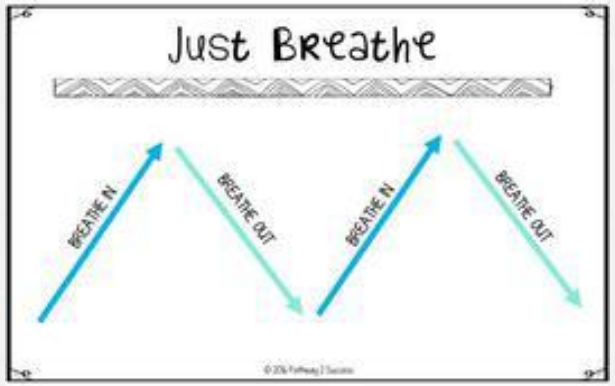

เทคนิคการฝึกสติสำหรับเด็กปฐมวัย

3.ศิลปะ

เทคนิคการฝึกสติสำหรับเด็กปฐมวัย

4.เสียง

เทคนิคการฝึกสติ สำหรับเด็กปฐมวัย

5.กิจวัตรประจำวัน

การเจริญสติในกิจวัตรประจำวัน

๑. อาบน้ำ

อาบน้ำรู้ร้อนเย็น เห็นน้ำไหลต้องกายา
เห็นสบู่ถูไปมา สติพาทุกข์มลาย

๒. แปรงฟัน

แปรงฟันแปรงให้เป็น เห็นจังหวะมือเคลื่อนไหว
บ้วนน้ำทุกคำไป รู้ใจตนรู้รสยา

๓. เคี้ยว

เคี้ยวข้าวทุกคราวคำ จงจดจำเป็นอาจิณ
นับคำที่เคี้ยวกิน กิเลสสิ้นเพราะจิตรู้

๔. ดื่มน้ำ

ดื่มน้ำกำหนดรู้ น้ำไหลอยู่ในลำคอ
เย็นร้อนรสใดหนอ ก็ชวนตื่นชื่นบานใจ

๕. กวาดบ้าน

กวาดบ้านทุกย่างก้าว รู้เห็นเท้าก้าวช้าช้า
มือไม้กวาดไปมา สะอาดตาสะอาดใจ

๖. ล้างจาน

ล้างจานทีละใบ เห็นน้ำไหลรินอาบจาน
เห็นมือวนรอบด้าน ตามดูจานตามดูใจ

๗. ซักผ้า

ซักผ้าหาความสุข ทุกขณะพาจิตเห็น
ฟองสบู่-น้ำกระเซ็น เย็นต้องมือ เย็นต้องใจ

๘. รีดผ้า

รีดผ้าพาสนุก ใช่เพลินสุขกับเสียงเพลง
หากใจตื่นครื้นเครง กับจังหวะผ้าที่ไถ

๙. เดิน/วิ่ง

ก้าวไปแต่ละก้าว เห็นฝีเท้าที่แตะพื้น
กายไหวใจนิ่งตื่น ใจ-เท้า-พื้น กลืนกลมเกลียว

๑๐. ขับรถ

ขับรถพาลดเลี้ยว จิตอย่าเที่ยวเตลิดไกล
รู้ตื่นทุกเคลื่อนไหว ติดไฟแดงใจแจ้งพลัน

๑๑. รอคน

รอคนทุกคราไป ตามหายใจจิตใฝ่รู้
ใจลอยคอยตามดู ดึงกลับสู่ปัจจุบัน

๑๒. ฉีดยา (สำหรับผู้ที่เป็นหมอ)

ฉีดยาแต่ละครั้ง ตั้งสติให้ดีดี
หายใจยาวสามที เห็นจังหวะยาที่เดิน

สุรเกียรติ อาชานานุภาพ
เขียนขึ้นในช่วงก่อนและหลังวันเข้าพรรษา พ.ศ.๒๕๕๒

การเก็บรวบรวมข้อมูลครั้งนี้

การเก็บรวบรวมข้อมูลครั้งนี้

- เอกสารคำชี้แจงเข้าร่วมการวิจัย
- หนังสือยินยอมเข้าร่วมการวิจัย
- แบบประเมินสติสำหรับเด็กอายุ 3-6 ปี

เอกสารชี้แจงสำหรับพ่อแม่/ผู้ปกครอง ของเด็กอายุต่ำกว่า 18 ปี

โปรดทราบ นักวิจัยต้องให้ข้อมูลในเรื่องสำคัญต่อไปนี้อย่างเพียงพอ และต้องอธิบายให้พ่อแม่/ผู้ปกครองของผู้เข้าร่วมการวิจัยที่มีอายุต่ำกว่า 18 ปี ทราบสาระสำคัญของประเด็นต่างๆ ในเอกสารนี้ ก่อนขอความร่วมมือให้เข้าร่วมการวิจัย

ชื่อโครงการวิจัย โครงการวิจัยเพื่อสร้างแบบประเมินสติสำหรับเด็ก

วัตถุประสงค์ของการวิจัย แหล่งทุนสนับสนุน และนักวิจัยที่รับผิดชอบ

1. เพื่อสร้างและพัฒนาแบบประเมินสติในเด็กที่มีคุณภาพสำหรับครู และผู้เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมและพัฒนาเด็ก
2. เพื่อจัดทำคู่มือการใช้แบบประเมินสติในเด็กสำหรับครู และผู้เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมและพัฒนาเด็ก

โครงการนี้ได้รับการสนับสนุนจาก สำนักงานการวิจัยแห่งชาติ (วช.)
นักวิจัยหลักของโครงการวิจัยนี้คือ อาจารย์ ดร. ธีรดา ชำนอง
จาก สถาบันแห่งชาติเพื่อการพัฒนาเด็กและครอบครัว มหาวิทยาลัยมหิดล

กลุ่มตัวอย่างการวิจัย และเหตุที่เด็กในปกครองของท่านได้รับเชิญให้เข้าร่วมในการวิจัยนี้

เด็กในปกครองของท่านเป็นเด็กปฐมวัยช่วงอายุตั้งแต่ 3-6 ปี 11 เดือน 29 วัน ที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับชั้นอนุบาลศึกษาปีที่ 1-3 ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.) สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน (สช.) หรือ สังกัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมในพื้นที่ศึกษา

ข้อมูล การเก็บข้อมูล และเวลาที่จะใช้ในการสัมภาษณ์

เด็กในปกครองของท่านจะได้รับการประเมินสติ โดยให้ครูเป็นผู้ทำการประเมิน ใช้เวลาประมาณ 10 นาที

การรักษาความลับของข้อมูล

ข้อมูลที่ได้จะเก็บไว้เป็นความลับ โดยไม่ให้คนอื่นที่ไม่เกี่ยวข้องเข้าถึงข้อมูล และนำเสนอข้อมูลในภาพรวม ไม่มีการเปิดเผยชื่อ-ที่อยู่ของผู้ให้ข้อมูล เมื่อจบโครงการวิจัยแล้ว โครงการจะเก็บข้อมูลไว้เพื่อการศึกษาในอนาคต แต่จะลบชื่อผู้ให้ข้อมูลออกทั้งหมด และเก็บข้อมูลไว้ในคอมพิวเตอร์ที่ต้องใช้รหัสผ่าน ซึ่งจะรู้และใช้ได้เฉพาะนักวิจัยผู้รับผิดชอบโครงการนี้โดยตรงเท่านั้น

ประโยชน์ ความเสี่ยง หรือความเสียหายที่อาจมีต่อผู้เข้าร่วมในการวิจัย

ประโยชน์ของการวิจัยนี้ - ได้แบบประเมินสติสำหรับเด็กที่มีคุณภาพพร้อมคู่มือการใช้สำหรับครู และผู้เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมและพัฒนาเด็ก ที่มีสามารถนำไปใช้คัดกรองประเมินการมีสติในเด็กได้ และศูนย์พัฒนาเด็กปฐมวัย โรงเรียน มหาวิทยาลัย และหน่วยงานต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาเด็กสามารถนำไปใช้ในการประเมินสติสำหรับเด็ก และนำข้อมูลที่ได้ไปวางแผนกิจกรรมโครงการเกี่ยวกับการส่งเสริมและพัฒนาสติในเด็กปฐมวัยได้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

ความเสี่ยง/ความเสียหายที่อาจเกิดต่อผู้ร่วมในการวิจัย – เด็กในปกครองของท่านอาจรู้สึกไม่สามารถประเมินพฤติกรรมการมีสติได้ ซึ่งครูอาจประเมินพฤติกรรมการมีสติใหม่เมื่อเด็กมีความพร้อม เช่น ในวันที่ทำการประเมินเด็ก เด็กไม่สบาย งอแง ไม่ให้ความร่วมมือในการประเมิน ทำให้ครูไม่สามารถประเมินพฤติกรรมการมีสติได้ ครูอาจต้องทำการประเมินใหม่เมื่อเด็กมีความพร้อมเป็นเหมือนเช่นปกติที่เคยเป็น

สิทธิของผู้เข้าร่วมการวิจัย/ผู้ให้ข้อมูล

การตัดสินใจเข้าร่วมหรือไม่เข้าร่วมในการให้ข้อมูลครั้งนี้ ขอให้เป็นความสมัครใจของท่านและเด็กในปกครองของท่าน ท่านและเด็กในปกครองของท่านมีสิทธิ์ที่จะให้ หรือไม่ให้ ความร่วมมือก็ได้ หรือเมื่อตกลงให้ความร่วมมือแล้ว แต่หากไม่สะดวกที่จะตอบคำถามข้อใด เด็กในปกครองของท่านมีสิทธิ์ที่จะไม่ขอตอบคำถามข้อนั้น นอกจากนี้ หากรู้สึกไม่สะดวกใจที่จะให้ความร่วมมือต่อไป เด็กในปกครองของท่านมีสิทธิ์ที่จะขอถอนตัวจากการเป็นผู้ร่วมในการวิจัยก็ได้ โดยที่การทำเช่นนั้นจะไม่มีผลกระทบต่อการเรียน หรือการงาน ของเด็กในปกครองของท่าน หรือต่อตัวท่านและครอบครัวแต่ประการใด

โครงการวิจัยนี้ได้รับการพิจารณารับรองจากคณะกรรมการจริยธรรมการวิจัย สถาบันวิจัยประชากรและสังคม มหาวิทยาลัยมหิดล หากท่านหรือเด็กในปกครองของท่าน มีคำถามเกี่ยวกับจริยธรรม หรือได้รับการปฏิบัติที่ไม่เป็นธรรมจากการวิจัยเรื่องนี้ ท่านและเด็กในปกครองของสามารถร้องเรียน หรือติดต่อได้ที่สำนักงานคณะกรรมการจริยธรรมการวิจัย สถาบันวิจัยประชากรและสังคม มหาวิทยาลัยมหิดล ถนนพุทธมณฑลสาย 4 ตำบลศาลายา อำเภอพุทธมณฑล จังหวัดนครปฐม 73170 โทรศัพท์ 02-441-0201-4 ต่อ 223 โทรสาร 02-441-9333 อีเมล pripsrirb@mahidol.ac.th

ที่เรียนท่านมาทั้งหมดนี้ หากยังมีสิ่งใดที่ไม่ชัดเจน หรือหากท่านมีข้อสงสัย โปรดสอบถามพนักงานสัมภาษณ์ได้ในตอนนี้ หรือหากมีข้อสงสัยประการใดในภายหลัง ท่านสามารถติดต่อหัวหน้าโครงการวิจัยนี้ได้ตามชื่อที่อยู่และเบอร์โทรศัพท์ข้างล่างนี้

ชื่อหัวหน้าโครงการวิจัย อาจารย์ ดร. ธีรตา ขำนอง
สถานที่ติดต่อ (หน่วยงาน) สถาบันแห่งชาติเพื่อการพัฒนาเด็กและครอบครัว มหาวิทยาลัยมหิดล
โทรศัพท์ 089-1113301 อีเมล thirata.kha@mahidol.ac.th

หนังสือแสดงเจตนายินยอมสำหรับพ่อแม่ ผู้ปกครอง

วันที่ ..... เดือน ..... พ.ศ. .....

ข้าพเจ้า ..... อายุ ..... ปี อาศัยอยู่บ้านเลขที่ .....
ถนน ..... ตำบล ..... อำเภอ ..... จังหวัด
..... รหัสไปรษณีย์ ..... โทรศัพท์ .....

ข้าพเจ้าได้อ่านเอกสารชี้แจงผู้เข้าร่วมในการวิจัย (หรือนักวิจัยอ่านให้ข้าพเจ้าฟัง) เกี่ยวกับโครงการวิจัย เรื่อง "โครงการวิจัยเพื่อสร้างแบบประเมินสติสำหรับเด็ก" ซึ่งได้เลือก ลูก/เด็กในปกครองของข้าพเจ้า เป็นหนึ่งในจำนวนผู้ถูกสังเกตประเมินพฤติกรรมให้ข้อมูลแล้ว ข้าพเจ้าได้รับทราบสาระสำคัญและเข้าใจวัตถุประสงค์ รวมทั้งรายละเอียดต่าง ๆ ของโครงการวิจัยเรื่องนี้ พร้อมทั้งมีโอกาสได้ซักถามข้อสงสัยและได้รับการชี้แจงจนเป็นที่พอใจแล้ว

ข้าพเจ้าเข้าใจดีว่า ลูก/เด็กในปกครองของข้าพเจ้า มีสิทธิ์ที่จะไม่ตอบคำถามข้อใดข้อหนึ่ง หรือจะถอนตัวจากการให้ความร่วมมือโดยสิ้นเชิงก็ได้ ถ้าไม่สะดวกที่จะให้ความร่วมมือต่อไป โดยที่การทำเช่นนั้นจะไม่ก่อให้เกิดผลกระทบที่ไม่พึงประสงค์ต่อตัวข้าพเจ้าและลูก/เด็กในปกครองของข้าพเจ้า หรือต่อบริการใด ๆ ที่ข้าพเจ้าหรือครอบครัวของข้าพเจ้าอาจจะต้องการในอนาคตแต่อย่างใด

ข้าพเจ้าขอยินยอมให้ลูก/เด็กในปกครองของข้าพเจ้า เข้าร่วมในการวิจัยนี้โดยสมัครใจ

ลงชื่อ .....
(.....)
ผู้ปกครอง / ผู้แทนโดยชอบธรรม

แบบประเมินสติสำหรับเด็ก (อายุ 3-6 ปี)

ลักษณะแบบประเมิน

- แบบประเมินมีลักษณะเป็นข้อคำถามที่เป็นตัวแทนพฤติกรรมด้านต่าง ๆ ได้แก่ ด้านการใส่ใจ ด้านการตระหนักรู้ ด้านการยอมรับ และด้านการควบคุมตนเอง ซึ่งมีระดับคะแนนพฤติกรรม 3 ระดับ คือ

  ไม่เคยแสดงออก หมายถึง ไม่เคยมีพฤติกรรมนี้ให้สังเกตเห็น

  แสดงออกบางครั้ง หมายถึง มีพฤติกรรมนี้เป็นบางครั้ง หรือ 1-2 ครั้ง/สัปดาห์

  แสดงออกบ่อยๆ หมายถึง มีพฤติกรรมนี้บ่อยครั้ง หรือ 3-5 ครั้ง /สัปดาห์

วิธีการประเมิน

- ผู้ประเมินต้องเป็นครูที่ดูแลเด็กมาอย่างน้อย 1 เดือน วิธีการประเมินให้ครูอ่านข้อคำถามแต่ละข้อ แล้วให้นึกถึงเด็กที่ประเมินว่าใน 1 สัปดาห์เด็กมีพฤติกรรมนั้นบ่อยเพียงใด ซึ่งเป็นการคัดกรองสภาวะการมีสติของเด็กที่ครูสามารถสังเกตเห็นได้ ไม่ใช่แบบประเมินที่จะตัดสิน หรือวินิจฉัย

แบบประเมินสติสำหรับเด็ก 3-6 ปี

ชื่อ.....นามสกุล.....ชื่อเล่น.....
เพศ ☐ ชาย ☐ หญิง วันเดือนปีเกิด ...../...../.....อายุ.....ปี.....เดือน.....วัน
โรงเรียน/ศูนย์พัฒนาเด็ก.....ชั้นเรียน ..... เลขที่.....
สถานที่ตั้งของโรงเรียน เลขที่ .....หมู่ ..... ตรอก/ซอย .....
ตำบล ..... อำเภอ.....จังหวัด..... รหัสไปรษณีย์ .....
ครูผู้ประเมิน ชื่อ..... .....วันที่ประเมิน ...../...../.....

ท่านรู้จักคุ้นเคยพฤติกรรมของเด็กคนนี้เป็นอย่างดีใช่หรือไม่ ☐ (1) ใช่ ☐ (2) ไม่ใช่
เด็กมีพฤติกรรมเหล่านี้เป็นปกติเหมือนเช่นทุกวันหรือไม่ ☐ (1) ใช่ ☐ (2) ไม่ใช่

(ครูต้องรู้จักเด็กมาอย่างน้อย 1 เดือน)

ส่วนที่ 1 ให้ครูถามเด็ก และเด็กสามารถบอกและทำตามได้

1. เด็กสามารถบอกได้ว่าตัวเองชื่ออะไร หรือ ชื่อพ่อแม่ หรือ ชื่อคนในบ้าน หรือเพื่อนได้อย่างถูกต้อง
   1.1 ตัวเองชื่อ (ชื่อเล่นหรือชื่อจริง) ..... ☐ (1) ตอบได้ ☐ (2) ตอบไม่ได้
   1.2 บอกชื่อเพื่อนในห้องเรียน (หรือเพื่อนแถวบ้าน) ..... ☐ (1) ตอบได้ ☐ (2) ตอบไม่ได้
   1.3 บอกชื่อพ่อแม่ หรือคนในบ้าน ..... ☐ (1) ตอบได้ ☐ (2) ตอบไม่ได้
2. เด็กสามารถบอกได้ว่าวันนี้วันอะไร (จันทร์ อังคาร พุธ .....หรือ วันที่) หรือ ตอนนี้เวลาไหน (กลางวัน กลางคืน/เช้า บ่าย)
   2.1 ตอนนี้เป็นกลางวันหรือกลางคืน..... ☐ (1) ตอบได้ ☐ (2) ตอบไม่ได้
   2.2 วันนี้วันอะไร ..... ☐ (1) ตอบได้ ☐ (2) ตอบไม่ได้
3. สังเกตการณ์ตระหนักรู้อารมณ์ตนเอง
   ครูถามอารมณ์ความรู้สึกของเด็ก ณ ปัจจุบัน ครูถามว่า “ตอนนี้หนูมีอารมณ์ความรู้สึกอย่างไร.....” เด็กสามารถชี้ภาพอารมณ์และบอกความรู้สึกได้ตรงกับภาพอารมณ์ความรู้สึกของตนเอง ณ ขณะนั้น
   3.1 เด็ก**เลือกภาพ**อารมณ์ความรู้สึกตนเอง**ได้ตรง**กับภาพนั้น ☐ (1) ได้ ☐ (2) ไม่ได้
   3.2 เด็ก**บอก**อารมณ์ความรู้สึกตนเอง**ได้ตรงกับภาพที่ชี้เลือก** ☐ (1) ได้ ☐ (2) ไม่ได้

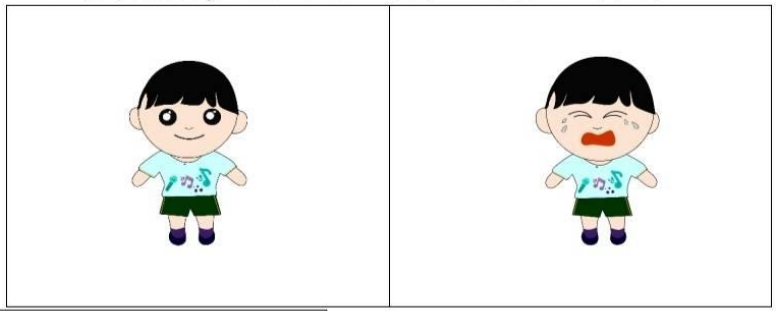

รับรองโดยคณะกรรมการจริยธรรมการวิจัย
สถาบันวิจัยประชากรและสังคม มหาวิทยาลัยมหิดล
รหัสโครงการ. IPSR-IRB-2021-063

แบบประเมินสติสำหรับเด็ก 3-6 ปี

ชื่อ.....นามสกุล.....ชื่อเล่น.....

เพศ ☐ ชาย ☐ หญิง วันเดือนปีเกิด ...../...../.....อายุ.....ปี.....เดือน.....วัน

โรงเรียน/ศูนย์พัฒนาเด็ก.....ชั้นเรียน ..... เลขที่.....

สถานที่ตั้งของโรงเรียน เลขที่ .....หมู่ ..... ตรอก/ซอย .....

ตำบล ..... อำเภอ.....จังหวัด..... รหัสไปรษณีย์ .....

ครูผู้ประเมิน ชื่อ..... .....วันที่ประเมิน ...../...../.....

ท่านรู้จักคุ้นเคยพฤติกรรมของเด็กคนนี้เป็นอย่างดีใช่หรือไม่ ☐ (1) ใช่ ☐ (2) ไม่ใช่

เด็กมีพฤติกรรมเหล่านี้เป็นปกติเหมือนเช่นทุกวันหรือไม่ ☐ (1) ใช่ ☐ (2) ไม่ใช่

(ครูต้องรู้จักเด็กมาอย่างน้อย 1 เดือน)

ส่วนที่ 1 ให้ครูถามเด็ก และเด็กสามารถบอกและทำตามได้

1. เด็กสามารถบอกได้ว่าตัวเองชื่ออะไร หรือ ชื่อพ่อแม่ หรือ ชื่อคนในบ้าน หรือเพื่อนได้อย่างถูกต้อง

1.1 ตัวเองชื่อ (ชื่อเล่นหรือชื่อจริง) ..... ☐ (1) ตอบได้ ☐ (2) ตอบไม่ได้

1.2 บอกชื่อเพื่อนในห้องเรียน (หรือเพื่อนแถวบ้าน) ..... ☐ (1) ตอบได้ ☐ (2) ตอบไม่ได้

1.3 บอกชื่อพ่อแม่ หรือคนในบ้าน ..... ☐ (1) ตอบได้ ☐ (2) ตอบไม่ได้

2. เด็กสามารถบอกได้ว่าวันนี้วันอะไร (จันทร์ อังคาร พุธ .....หรือ วันที่) หรือ ตอนนี้เวลาไหน (กลางวัน กลางคืน/เช้า บ่าย)

2.1 ตอนนี้เป็นกลางวันหรือกลางคืน..... ☐ (1) ตอบได้ ☐ (2) ตอบไม่ได้

2.2 วันนี้วันอะไร ..... ☐ (1) ตอบได้ ☐ (2) ตอบไม่ได้

3. สังเกตการณ์ตระหนักรู้อารมณ์ตนเอง

ครูถามอารมณ์ความรู้สึกของเด็ก ณ ปัจจุบัน ครูถามว่า “ตอนนี้หนูมีอารมณ์ความรู้สึกอย่างไร.....” เด็กสามารถชี้ภาพอารมณ์และบอกความรู้สึกได้ตรงกับภาพอารมณ์ความรู้สึกของตนเอง ณ ขณะนั้น

3.1 เด็ก**<u>เลือกภาพ</u>**อารมณ์ความรู้สึกตนเอง**<u>ได้ตรง</u>**กับภาพนั้น ☐ (1) ได้ ☐ (2) ไม่ได้

3.2 เด็ก**<u>บอก</u>**อารมณ์ความรู้สึกตนเอง**<u>ได้ตรงกับภาพที่ชี้เลือก</u>** ☐ (1) ได้ ☐ (2) ไม่ได้

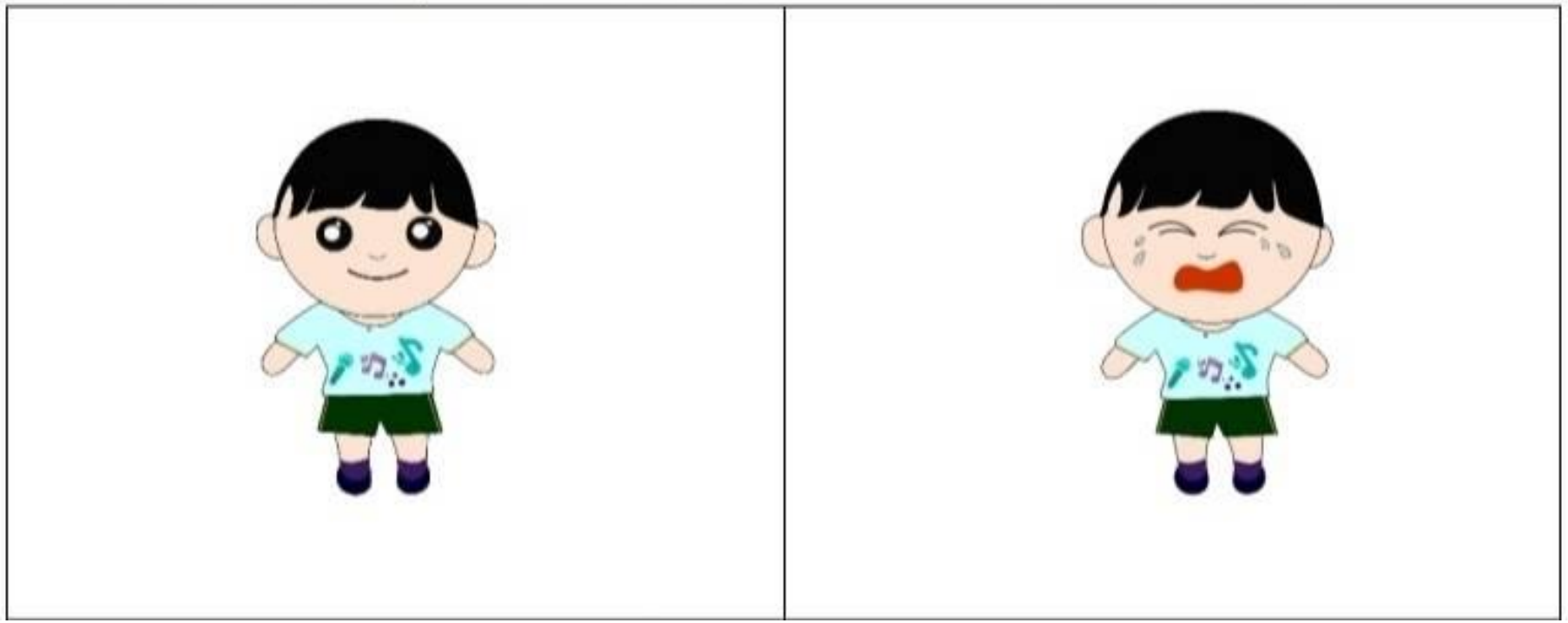

ยิ้ม / มีความสุข / สนุก /ร่าเริง / ดีใจ / ชอบ / หัวเราะ	เศร้า/ ไม่มีความสุข/ ไม่สนุก/ ทุกข์/ ร้องไห้ / ไม่ชอบ/ เสียใจ/ ผิดหวัง

(หมายเหตุ : ข้อ 3 เด็กเลือกเพียงภาพใดภาพหนึ่ง และบอกอารมณ์ความรู้สึกที่ตรงกับภาพที่เลือก)

4. ครูปรบมือเป็นจังหวะให้เด็กทำตาม

4.1 ครั้งที่ 1 ครู ปรบ 3 ครั้ง เป็นจังหวะ พร้อมกับการนับ 1-2-3 .

☐ (1) ทำได้ ☐ (2) ทำไม่ได้

4.2 ครั้งที่ 2 ครูบอกให้เด็กปรบมือ 3 ครั้ง เป็นจังหวะ 1-2-3

☐ (1) ทำได้ ☐ (2) ทำไม่ได้

4.3 ครั้งที่ 3 ครูปรบมือ 3 ครั้งเป็นจังหวะ (ไม่ต้องนับ และให้เด็กทำตาม) ☐ (1) ทำได้ ☐ (2) ทำไม่ได้

5. ต่อไปครูจะพูดตัวเลข เมื่อครูพูดจบ ให้หนูพูดเหมือนครู "2-4-6" (ครูพูดตัวเลขห่างกันตัวละ 1 วินาที)

เด็กพูด..... ☐ (1) ทำได้ ☐ (2) ทำไม่ได้

ส่วนที่ 2 พฤติกรรมการแสดงออกของเด็ก

ข้อ	พฤติกรรม	ไม่เคยแสดงออก (1)	แสดงออกบางครั้ง (2)	แสดงออกบ่อยๆ (3)
1	เด็กทำของเสียหาย หรือทำหกเลอะเทอะ ด้วยความไม่ใส่ใจ			
2	เด็กรีบเร่งทำกิจกรรมต่าง ๆ โดยขาดความใส่ใจ ไม่ตั้งใจที่จะทำ			
3	เด็กไม่สามารถจดจ่อ หรือให้ความใส่ใจอยู่กับกิจกรรมที่กำลังทำในปัจจุบัน			
4	เด็กสนใจสิ่งเร้าภายนอก แทนที่จะสนใจสิ่งที่กำลังทำอยู่			
5	เด็กรับรู้สิ่งเร้ารอบข้าง แล้วกลับมาสนใจสิ่งที่กำลังทำอยู่ได้			
6	ขณะที่เด็กทำอะไรอยู่ จดจ่ออยู่กับสิ่งที่ทำเท่านั้นโดยไม่สนใจอย่างอื่น			
7	เด็กจดจ่อขณะฟังการเล่านิทาน			
8	ขณะเด็กทำกิจวัตรประจำวัน เช่น ล้างมือ นั่งกินข้าว เก็บที่นอน ใส่รองเท้า เด็กเหม่อลอย			
9	เด็กทำหลายอย่างพร้อมกัน มากกว่าจดจ่อกับสิ่งเดียว			
10	ขณะที่ให้เด็กทำกิจกรรมหนึ่งๆอยู่ เด็กสนใจทำสิ่งอื่น			
11	เด็กหยุด หรือเปลี่ยนทิศทาง ขณะข้ามถนน หรือเดินข้ามสิ่งกีดขวาง หากยังไม่ปลอดภัย			
12	เด็กนิ่ง ไม่ลุกลน และผ่อนคลาย เมื่อมีเหตุการณ์วุ่นวาย หรือเครียด			
13	เด็กมีความจดจ่อกับสิ่งที่กำลังทำได้			
14	เด็กวอกแวกง่าย ไม่จดจ่อกับปัจจุบันขณะ			
15	เด็กใส่ใจกับที่สิ่งที่ทำได้เป็นระยะเวลานานสมวัย (ประมาณ 5- 10 นาที)			
16	เด็กเคลื่อนไหวและเคลื่อนที่อย่างระมัดระวัง			
17	เด็กเดินไปถึงที่หมาย โดยไม่เหม่อลอยจนออกนอกทาง หรือ ชน สะดุดอะไร			

ข้อ	พฤติกรรม	ไม่เคยแสดงออก (1)	แสดงออกบางครั้ง (2)	แสดงออกบ่อยๆ (3)
18	เด็กพูดแต่สิ่งที่ตั้งใจจะพูดจริงๆ ไม่หลุดปากคำพูดที่พลั้งออกมาด้วยอารมณ์ เช่น โกรธ			
19	เด็กทำสิ่งต่างๆ จนเสร็จ โดยเก็บของเข้าที่เรียบร้อย			
20	เด็กยืนและนั่งนิ่งๆ อยู่กับตัวเองได้สักระยะหนึ่ง			
21	เด็กถือของเดินไปถึงที่หมายโดยไม่ทำหล่น			
22	เด็กคิดและพูด หรือทำเป็นลำดับ ไม่กระโดดข้ามขั้นกลับไปกลับมา			
23	เด็กเล่น หรือทำกิจกรรมอย่างใดอย่างหนึ่งได้นานสมวัย (ประมาณ 5-10 นาที)			
24	เด็กมีความตั้งใจ จดจ่อ เกิดความอยากเรียนรู้			
25	เด็กเปลี่ยนความสนใจจากสิ่งหนึ่งไปสู่อีกสิ่งหนึ่งได้ด้วยตนเอง			
26	เด็กใส่ใจรับรู้กับสิ่งที่เกิดขึ้นภายหลังการกระทำของตัวเอง			
27	เด็กแสดงท่าทีดีใจ เมื่อได้รับคำชมหรือทำอะไรสำเร็จ			
28	เด็กแสดงอารมณ์ร้อน หรือไม่พอใจ กับตัวเองและผู้อื่นเมื่อไม่ได้ในสิ่งที่ต้องการ			
29	เมื่อเด็กเสียใจ ร้องไห้ หรือโกรธ เด็กสามารถควบคุม/ ระงับอารมณ์ได้ในเวลาอันสั้น			
30	เด็กแสดงอาการโกรธ ไม่พอใจ โวยวาย ฉุนเฉียว เมื่อไม่ได้ดังใจ			

31	เด็กบอกความรู้สึกในการแสดงออกทางอารมณ์ขณะเกิดขึ้นได้ เช่น เมื่อมีอารมณ์โกรธ บอกความรู้สึกต่ออารมณ์โกรธนั้นได้			
32	เด็กบอกได้ว่าตนเองกำลังทำอะไรอยู่ และทำไปเพื่ออะไร เช่น ขณะแปรงฟัน เด็กบอกได้ว่า กำลังแปรงฟันอยู่ และแปรงฟันไปเพื่อให้ฟันสะอาด ฟันไม่ผุ			
33	เมื่อเด็กทำผิด บอกได้ว่าตนเองผิด			
34	เมื่อเด็กถูกขัดใจแสดงพฤติกรรมโวยวาย ลงไปดิ้น หรือเมื่อเด็กเสียใจ มักร้องไห้มากกว่าปกติ			
35	เด็กปรับตัวกับสิ่งใหม่ๆ ที่กำลังเกิดขึ้นได้ เช่น สิ่งแวดล้อม เพื่อน กิจกรรมใหม่ๆ			
36	เด็กยอมรับและเข้าใจ เมื่อเจอเหตุการณ์ที่ตนเองไม่ชอบ			
37	เด็กยอมรับผิดด้วยดี เมื่อตนบกพร่อง ทำผิดพลาดไป			
38	เด็กระงับความโกรธได้พอควร ไม่อาละวาด ทำลายสิ่งของ หรือทำร้ายผู้อื่น			
39	เด็กสามารถสะกดใจ หรือข่มใจได้ เมื่อเกิดความพอใจ/ไม่พอใจ			
40	เด็กไม่ทุบตีทำร้ายใคร หรือสิ่งใดเมื่อโกรธ			
41	เด็กเมื่อมีอารมณ์ขัดข้องใจ ไม่พอใจ สามารถควบคุมอารมณ์ตนเองได้			
42	เด็กไม่ตั้งใจฟัง ในขณะที่ครูกำลังพูดหรือสอน			
43	เด็กมักจะพูดถึงเรื่องที่เกิดขึ้นในอดีต หรือผ่านไปแล้ว โดยไม่สนใจกับสิ่งที่ครูกำลังมอบหมายอยู่ ณ ปัจจุบัน			
44	เด็กบอกถึงความรู้สึกผ่านประสาทสัมผัสต่างๆ ได้ เช่น ร้อน หนาว อุ่น สบาย เป็นต้น			

ข้อ	พฤติกรรม	ไม่เคยแสดงออก (1)	แสดงออกบางครั้ง (2)	แสดงออกบ่อยๆ (3)
45	เด็กบอกความความต้องการเกี่ยวกับร่างกายตัวเอง เช่น ปวดปัสสาวะ หิว ปวดท้อง			
46	เด็กบอกได้ว่า เมื่อแสงแดดกระทบใบหน้ารู้สึกอย่างไร เช่น แสงแดด ร้อน อุ่น กำลังสบาย			
47	เด็กสามารถบอกได้ว่าได้ยินเสียงอะไรบ้าง เมื่อครูกำหนดให้เด็กฟังเสียงรอบข้างที่ได้ยิน เช่น เสียงนกร้อง เสียงรถวิ่งผ่าน เสียงนาฬิกาเดิน เป็นต้น			
48	เด็กบอกได้ว่ากลิ่นนั้นอะไร เมื่อครูกำหนดให้เด็กดมกลิ่นบางอย่าง เป็นอย่างไรตามความรู้สึกของเด็ก			
49	เด็กพูดเพื่อแสดงออกถึงการรับรู้ของตัวเอง เช่น รสชาติ กลิ่น หรือเสียงของสิ่งต่างๆ เป็นอย่างไร			
50	เด็กสามารถพูดเล่าถึงความรู้สึกไม่สบายใจที่เกิดขึ้นได้			
51	เด็กสามารถปรับตัวกับสิ่งใหม่ๆ ที่กำลังเกิดขึ้นได้ เช่น สิ่งแวดล้อม เพื่อน กิจกรรมใหม่ๆ			

ถาม-ตอบ

มหาวิทยาลัยมหิดล
สถาบันแห่งชาติ
เพื่อการพัฒนาเด็กและครอบครัว

เปิดรับสมัคร นักศึกษาปริญญาโท

หลักสูตรวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาพัฒนาการมนุษย์

ประจำปีการศึกษา 2565 (หลักสูตรภาคปกติและภาคพิเศษ)

เปิดรับสมัครนักศึกษา

รอบที่ 1 วันที่ 1 ธันวาคม 2564 ถึงวันที่ 28 กุมภาพันธ์ 2565
รอบที่ 2 วันที่ 1 มีนาคม 2565 ถึงวันที่ 30 เมษายน 2565
รอบที่ 3 วันที่ 1 พฤษภาคม 2565 ถึงวันที่ 25 มิถุนายน 2565

รายละเอียดหลักสูตรเพิ่มเติมสแกน QR CODE ได้ที่

หลักสูตรภาคปกติ

หลักสูตรภาคพิเศษ

สมัครเรียนได้ที่
https://graduate.mahidol.ac.th/

สอบถามรายละเอียดเพิ่มเติมได้ที่
คุณชาลิดา อรัญทิมา โทร 02-4410601-10 ต่อ 1513 มือถือ 087-1992461
ผศ.ดร.ก.บ.กันนิกา เพิ่มพูนพัฒนา (ประธานหลักสูตร) มือถือ 087-7911213
สถาบันแห่งชาติเพื่อการพัฒนาเด็กและครอบครัว มหาวิทยาลัยมหิดล